روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران
صاحب امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران

جام جم

پنجشنبه ۲۷ دی ۱۴۰۳ | ۱۵ رجب ۱۴۴۶
۲۰ صفحه | سال بیست و پنجم - شماره ۶۹۵۹
Thursday | Junuary 16 | 2025

تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰-۰۲۱
دورنگار تحریریه: ۲۳۰۰۴۴۳۳ سازمان توزیع: ۶۱۹۳۳۰۰۰ کدپستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
امور مشترکین: ۶۱۹۳۳۱۱۴ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰ شماره پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰

تلفن گویا: ۲۳۰۰۴۴۴۴
چاپ: چاپخانه روزنامه جام جم
شاپا: ISSN1735-3637

پایگاه اطلاع‌رسانی روزنامه: www.jamejamdaily.ir
پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

افول آمریکا به روایت گالوپ

نظرسنجی تازه گالوپ نشان از افول مرجعیت حاکمیت آمریکا میان مردمش دارد

تازه‌ترین نتایج نظرسنجی موسسه گالوپ حاوی داده‌های جالب‌توجهی است. در حالی که جو بایدن، برای ترک قدرت آماده می‌شود، آمریکایی‌ها ارزیابی منفی زیادی از پیشرفت این کشور در دوران ریاست جمهوری او در ۱۸ موضوع اقتصادی، ملی و بین‌المللی ارائه داده‌اند. اکثریت آمریکایی‌ها فکر می‌کنند که ایالات متحده چهار سال گذشته در شش حوزه، از جمله بدهی فدرال (۶۷ درصد)، مهاجرت (۶۴ درصد)، شکاف بین افراد ثروتمند و طبقه متوسط (۶۰ درصد) و اقتصاد (۵۹ درصد)، جایگاه خود را از دست داده است.

نتایج نظرسنجی جدید گالوپ نشان می‌دهد که تایید نقش پیشروی رهبری آمریکا در میان کشورهای عضو ناتو در سال ۲۰۲۴، کمتر از سه سال اول دوره ریاست جمهوری جو بایدن بوده است. در سال ۲۰۲۴، میانگین تایید نقش رهبری آمریکا در میان بزرگسالان در کشورهای عضو ناتو ۳۵ درصد بود که کمترین میزان در طول چهار سال ریاست جمهوری بایدن بود. میانگین عدم تایید در این خصوص ۵۱ درصد بود. نتایج سال ۲۰۲۴ نشان دهنده تغییر اندک نسبت به چند سال گذشته است. میانگین تایید نقش پیشروی آمریکا در سال ۲۰۲۳، ۴۰ درصد، در سال ۲۰۲۲، ۳۸ درصد و در سال ۲۰۲۱، ۴۱ درصد بود. میانگین عدم تایید نیز ۴۹ درصد در سال ۲۰۲۳، ۴۸ درصد در سال ۲۰۲۲ و ۳۸ درصد در سال ۲۰۲۱ بود. در سال ۲۰۲۰، در آخرین سال ریاست جمهوری ترامپ، ۱۸ درصد از بزرگسالان در کشورهای عضو ناتو، نقش رهبری آمریکا را تأیید کردند، در حالی که ۷۲ درصد مخالف بودند.

بیشتر آمریکایی‌ها معتقدند که این کشور روی دو موضوع تغییرات آب و هوا و وضعیت سیاه‌پوستان اقداماتی کرده اما این کار را به صورت نمایشی انجام داده؛ در حالی که هیچ پیشرفتی در این زمینه‌ها نداشته است. آنها در مورد این‌که آیا ایالات متحده در زمینه مراقبت‌های بهداشتی، دفاع ملی، ارتش و مالیات‌ها جایگاه خود را از دست داده یا ایستاده است، به طور مساوی تقسیم می‌شوند و البته که پیشرفت نسبتا کمی در این زمینه‌ها مشاهده شده است.

به طور طبیعی دموکرات‌ها در این نظرسنجی اقبال بیشتری به این داده‌ها دارند و نامزد مورد حمایت خود را چندان نوازش نکرده‌اند اما در اردوگاه جمهوریخواهان وضعیت به گونه دیگری است. جمهوریخواهان و مستقل‌های متمایل به جمهوریخواه، تصور می‌کنند که این کشور در ۱۷ حوزه از ۱۸ حوزه در چهار سال گذشته، با منفی‌ترین دیدگاه‌های‌شان در مورد مهاجرت، بدهی فدرال و اقتصاد، جایگاه خود را از دست داده‌است.

گزارش پیشرفت در ۱۷ زمینه در طول چهار سال ریاست جمهوری بایدن (درصد)

	بدتر شده	فرقی نداشته	پیشرفت کرده
بدهی فدرال	۶۷	۱۸	۱۱
مهاجرت	۶۴	۲۱	۱۳
شکاف بین افراد ثروتمند و کم برخوردار	۶۰	۲۸	۱۰
مالیات	۴۵	۴۴	۸
اقتصاد	۵۹	۱۳	۲۶
موقعیت آمریکا در جهان	۵۸	۱۶	۲۶
جنایت	۵۱	۲۹	۱۹
آموزش و پرورش	۴۶	۳۶	۱۸
تروریسم	۴۲	۳۶	۲۱
روابط تجاری با سایر کشورها	۴۴	۲۹	۲۵
دفاع ملی و نظامی	۴۰	۳۶	۲۱
مراقبت‌های بهداشتی	۴۱	۳۷	۲۲
روابط نژادی	۳۹	۳۳	۲۴
زیرساخت‌های کشور	۳۹	۳۲	۲۷
وضعیت برای سیاه‌پوستان	۳۴	۴۰	۲۲
انرژی	۳۸	۳۰	۳۱
تغییر آب و هوا	۲۸	۴۴	۲۴

اوقات شرعی

اذان ظهر: ۱۲:۱۴	نیمه‌شب شرعی: ۲۳:۳۰
غروب آفتاب: ۱۷:۱۵	اذان صبح فردا: ۰۵:۴۵
اذان مغرب: ۱۷:۳۵	طلوع خورشید فردا: ۰۷:۱۳

امروز در تاریخ

- زادروز سهیل محمودی، شاعر/ ۱۳۳۹
- زادروز مجید اخشابی، خواننده/ ۱۳۵۱

یادداشت

حجت‌الاسلام شهاب مرادی | کارشناس مسائل مذهبی

و خدایی که همین نزدیکی است...

موضوع محوری دعاها و ذکرهای ماه رجب، «خدا و خداشناسی» است و کارویژه آنها «اصلاح روابط» بنده با خداست آن هم از طریق ایجاد امید و دلگرمی به رحمت بی‌نهایت خدا، برای توبه و بازگشت. بدبین‌ترین افراد و ناامیدترین انسان‌ها با خواندن و دانستن ترجمه معمولی این نیایش‌ها و راز و نیازها می‌پذیرند: خدا کریم است. خدا مهربان‌ترین است. خدا عطوف است و رئوف است و.... رهبانیت در اسلام وجود ندارد. اساسا در این نگاه، وقتی که افراد برآنند به خلوت بنشینند و از کارهای روزمره و تفریح و مانند آن فارغ باشند و شبان‌روزانی را به خلوت با خدا و نیایش و گفت‌وگو با او و عبادتش اختصاص بدهند، شیوه بایسته‌اش این است که به مرکزی‌ترین مسجد جهان یعنی مسجدالحرام بروند یا به مسجدالنبی یا مسجد کوفه یا مساجد جامع شهر روبیاورند. به عبارت روشن‌تر باید در «کانون اجتماع» حضور پیدا بکنند؛ این نکته بسیار مهمی است که خلوت راز و نیاز با خدا در صورتی پذیرفته و درست و هماهنگ با آیین و دین است که در دل اجتماع و با دیگران در اصلی‌ترین و محوری‌ترین مسجد و در میان مردم باشد. چنین اعتکافی است که زیبا و پسندیده و البته اکیدا توصیه شده است. اسلام چنین اعتکافی را دوست دارد. در چنین گردهمایی عابدانه‌ای علاوه بر این که خدا را عبادت می‌کنیم بایستی همدیگر را ببینیم و نیاز و مشکلات دیگران را بشناسیم و دستور کارمان را برای حل مشکلات‌شان طراحی کنیم. اسلام، فردگرایی ندارد. در این فضا می‌توان انگاشت که: ماه رجب یک فرصت ناب و طلایی برای یک شروع خوب است. رجب همان نهر شیرین‌تر از عسل و سفیدتر از شیر در بهشت است که در این دنیا هم جاری است فقط باید تن را به این رود زد. (شرطش روزه گرفتن در ماه رجب است حتی اگر شده یک روز). رجب؛ این بارش رحمت خدا که پیامبر خدا آن را اصبّ نامیده هر تیرگی و کدورتی را از لوح دل می‌شوید. فقط کافی است جان و دل را در برابر آن قرار دهیم. چند نکته و اشاره کوتاه و یادآوری در مورد رجب: رجب مانند مسجد شجره (میقات) و رمضان مانند مسجدالحرام (حرم) است. در دعای شب اول رجب، سخن از رمضان و روزه و شب زنده‌داری رمضان بود که یعنی رجب مقدمه رمضان است. رسول خدا صلی‌ا... علیه و آله در رجب مبعوث شدند و در رمضان، تمام قرآن نازل شد. امیرالمومنین علیه‌السلام در رجب متولد و در رمضان شهید شدند. آغاز حرکت امام حسین در ماه رجب است (شب بیست و هشتم) و خون او هنوز در جوشش است و بیرقش افراشته است و روز بی‌پایان [یعنی جاودان] عاشورایش ادامه‌دار. رجب ماه خداست، شعبان ماه رسول خدا و رمضان ماه امت. در ماه رجب، روزه بسیار سفارش شده خصوصا اگر سه روز پشت سر هم پنجشنبه، جمعه و شنبه باشد. همچنین در این ماه عمره، زیارت ائمه علیهم‌السلام خصوصا امام حسین علیه‌السلام و امام رضا علیه‌السلام و اعتکاف در ایام البیض (۱۵-۱۴-۱۳) از اهمیت خاصی برخوردار است.

- ذکر لا اله الا ا... و تلاوت سوره توحید و استغفرا... ذالجلال و الاکرام من جمیع الذنوب والاثام، هر یک هزار مرتبه سفارش شده و بسیار موثر است. صدا. صدا می‌آید صدا صدای یک رود، یک نهر، صدای پای آب. صدای یک آبشار و یا شیروانی عادت‌هایمان و یک بارانِ گیسو پریشان؛ چه صدایی! فقط چند گام فاصله داریم؛ اصب! رجب بهترین روزهای بندگی، بهترین ساعات خوش عشق‌ورزی نزدیک است. بارش بی‌حد مهربانی. و خدایی که در این نزدیکی است و...

پیشخوان

فضیلتی در تنهایی نیست

درباره «تاریخ خاص تنهایی»؛ زندگی انسان‌هایی دورمانده از عشق

نویسنده: احمد آلتان
مترجم: علیرضا سیف‌الدینی
نشر: نو
سال انتشار: ۱۴۰۲

«تاریخ خاص تنهایی»، رمانی است تأمل‌برانگیز، غافلگیرکننده و «خاص»؛ تاریخِ زندگی انسان‌هایی عاصی و دورمانده از عشق. خسرو بیک که زمانی از اعضای اتحاد و ترقی بود و در برهه‌ای از زندگی کشتن را جایگزین عشق‌ورزی کرد، سرانجام در آخرین روزهای عمر با ترس و حیرت به عشق رو می‌کند اما دیگر دیر شده است. کیست که نداند هیچ فضیلتی در تنهایی نیست؟ اما ناگزیری آن، وقتی که همه وقت‌ها را ازدست داده‌ایم، ما را به درون خود کشیده و دیگر رهای‌مان نمی‌کند! اگر بخت یاری آدمی چنان باشد که صدای حیرت بیدار عاشقان در زمانه درست به گوشش برسد، شاید از محنت رهایی یافته و از گزند تنهایی دور بماند؛ خسرو بیک در تاریخ خاص تنهایی، چنین نبود و عشق زمانی به سراغش آمد (یا خودش به سراغش رفت) که سخت جانی جوانی‌اش گذشته و نرم‌خویی احتضار پیرسالی در او نشسته بود. و او گرفتار عشق زنی بود که فکر می‌کرد باید با عشق، گرفتار کرد و از عاشق اسیر گذشت! کتاب «احمد آلتان» بر بستر داستان عاشق سالخورده، از رنج عشق سالخوردگی به نیروی شگفت‌انگیز اغوا می‌رسد و البته رهایی و درنهایت سرخوردگی نهفته در عشقی که معشوق، شیفته دردی است که بر عاشق تحمیل می‌کند.

خبر

بازتاب پخش برنامه «جعبه سیاه» در شبکه افق

رئیس رسانه ملی در واکنش به حاشیه‌های ایجادشده نسبت به قسمتی از برنامه «جعبه سیاه» شبکه افق تاکید کرد: بنده نیز در این خصوص تذکر دادم و از نگاه بنده این کار نیز با هر هدف و تحت هر عنوانی خطا بود. دکتر جبلی در حاشیه جلسه هیأت دولت گفت: این کار بی‌سلیقگی بوده که اتفاق افتاده است. به شخصه این موضوع را نمی‌پسندم. این برنامه ۵۲ قسمت داشته و ۵۲ مهمان در آن حضور داشته‌اند. چند نفر از این موضوع دلگیر شدند. من هم تذکر دادم. با این شیوه و با هر هدفی تحت هر عنوانی این کار اشتباه بود. وی در ادامه اظهار کرد: این برنامه پخش شده و تمام شده است. تاکنون شش بار بازپخش شده و این بار ششم بوده که مورد توجه قرار گرفته است.

اطلاعیه روابط عمومی برنامه جعبه سیاه

همچنین روابط عمومی برنامه جعبه سیاه نیز درخصوص حواشی اخیر در بازپخش برنامه جناب آقای هادی عامل، اطلاعیه‌ای صادر کرد. در این اطلاعیه تاکید شده بود: برنامه جعبه سیاه در ایام پایانی سال گذشته ضبط شد و متشکل از چالش‌های متعددی بود که هریک هدفی را دنبال می‌کند. در این اطلاعیه همچنین آمده بود: چالش پایانی با هدف «مرگ‌آگاهی» و در فرم و قالبی یکسان برای همه مهمانان اجرا شد که مورد استقبال و همراهی ۴۹ نفر از مهمانان قرار گرفت و توصیفات زیبا و دلنشینی درباره این چالش کردند که همگی در آرشیو برنامه در تلویبون موجود و قابل مشاهده است. در این میان فقط سه مهمان عزیز برنامه از این چالش دلگیر شدند که جناب آقای عامل هم یکی از این عزیزان بودند. تیم تولید پس از ضبط برنامه و تعاملات بعدی با ایشان قبل از پخش، تلقی رفع‌ناراحتی ایشان را داشته است اما گویا این امر حاصل نشده بود. با احتساب تکرار، این قسمت در مردادماه سال جاری سه بار روی آنتن رفت و هیچ واکنشی از جانب ایشان دریافت نشد. در پایان این اطلاعیه آمده است: پس از پخش مجدد این قسمت از برنامه که از قسمت‌های خوب، شیرین و جذاب جعبه سیاه هم بود، تقطیع و بازنشر گسترده قسمت آخر چالش یاد شده سبب آزردگی خاطر ایشان شد. از این رو گروه سازنده جعبه سیاه با وجود نکات پیش‌گفته و به علت ناهماهنگی‌های ایجاد شده، وظیفه خود می‌دانند ضمن حفظ احترام و ادب، از استاد پیشکسوت و محبوب، جناب آقای هادی عامل عذرخواهی کنند.

جهان

پول پاشی چینی

- در شانگهای چین، ثروتمندان با ماشین‌های گرانقیمت، پاکت‌های قرمز (که معمولا حاوی پول هستند) را به مردم می‌دهند.

کیوآرکد را اسکن کنید

حادثه

فرود در توفان

- فیلمی وایرال شده در فضای مجازی، فرود موفق هواپیما را در طوفان شدید سیسیل ایتالیا نشان می‌دهد.

کیوآرکد را اسکن کنید

ورزش

دلبری نابغه ایرانی

- بنیامین فرجی، نابغه تنیس روی میز ایران در فینال مسابقات بین‌المللی زیر ۱۷ سال تونس، لحظات جالبی را رقم زد.

کیوآرکد را اسکن کنید

دانش

رژه سگ‌های رباتی

- با ظهور هوش مصنوعی و فراگیر شدن ربات‌های هوشمند، باید منتظر افزایش چنین صحنه‌هایی باشیم؛ رژه سگ‌های رباتی در هند!

کیوآرکد را اسکن کنید

دوردنیا

کارنامه رفاه شهری در ایران

کم و زیاد خانه شهرنشینان ایرانی چیست؟

امکانات محل زندگی یا تسهیلات رفاهی به مجموعه‌ای از خدمات و تجهیزات اساسی اطلاق می‌شود که برای زندگی روزمره ضروری است.

این امکانات شامل آب لوله‌کشی، برق، گاز شهری، سیستم فاضلاب، اینترنت، تلفن و سایر تجهیزات رفاهی مانند سیستم‌های گرمایشی و سرمایشی می‌شود. در اقتصاد، دسترسی به این تسهیلات نه‌تنها نشان‌دهنده سطح رفاه خانوارهاست بلکه به عنوان شاخصی برای توسعه‌یافتگی جوامع نیز محسوب می‌شود.

در کشورهای توسعه‌یافته، دسترسی به این امکانات تقریبا جهانی است اما در کشورهای در حال توسعه، این دسترسی می‌تواند به‌شدت متفاوت باشد و نابرابری‌های منطقه‌ای و اقتصادی را نشان دهد. در ایران نیز، دسترسی به امکانات محل زندگی به عنوان یکی از شاخص‌های مهم رفاه اجتماعی و اقتصادی مورد توجه قرار می‌گیرد.

براساس داده‌های منتشرشده از سوی بانک مرکزی ایران در سال ۱۴۰۲، درصد خانوارهای شهری که به این تسهیلات دسترسی دارند، نشان‌دهنده وضعیت رفاهی و زیرساختی در مناطق شهری ایران است.

براساس داده‌های بودجه خانوار شهری بانک مرکزی در سال ۱۴۰۲، دسترسی به امکانات اساسی در مناطق شهری ایران به طور کلی در سطح بالایی قرار دارد. با این حال، تفاوت‌هایی در دسترسی به برخی تسهیلات دیده می‌شود که نشان‌دهنده نابرابری‌های احتمالی در توزیع منابع و خدمات است.

برخی از امکانات مانند برق، آب لوله‌کشی، حمام و آشپزخانه تقریبا در تمامی خانوارهای شهری وجود دارد. این اعداد نشان می‌دهد که زیرساخت‌های پایه در مناطق شهری ایران به خوبی توسعه یافته است و دسترسی به این امکانات تقریبا همگانی است.

دسترسی به گاز شهری نیز در سطح بسیار بالایی قرار دارد، که نشان‌دهنده گستردگی شبکه گازرسانی در شهرهاست.

سیستم فاضلاب شهری نیز در خانوارها وجود دارد، هرچند این عدد نسبت به امکانات پایه پایین‌تر است و نشان می‌دهد که هنوز بخشی از خانوارها به سیستم فاضلاب شهری متصل نیستند.
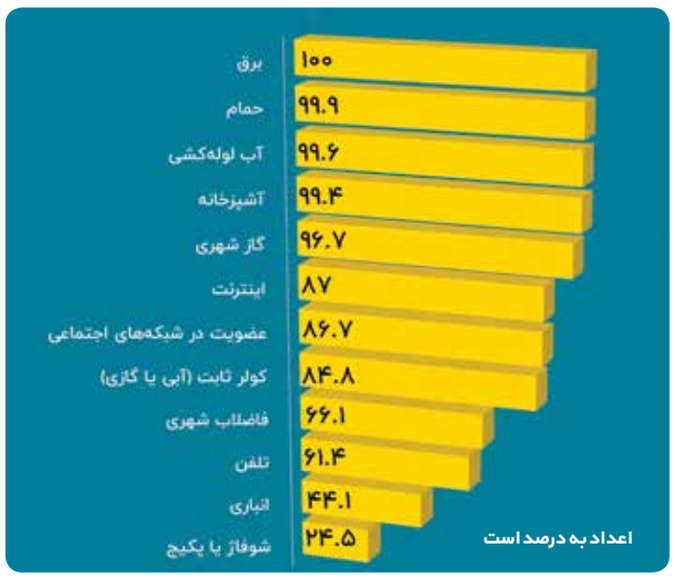
داده‌های سال ۱۴۰۲ نشان می‌دهد که دسترسی به امکانات پایه در مناطق شهری ایران در سطح بالایی قرار دارد اما هنوز تفاوت‌هایی در دسترسی به برخی تسهیلات مانند سیستم فاضلاب شهری، شوفاژ و انباری وجود دارد. این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از نابرابری‌های منطقه‌ای، تفاوت‌های اقلیمی یا سیاست‌های توزیع منابع باشد.